

Részletes ismertető a Matematika 1. osztályosoknak (I. és II. kötet) tankönyvről

(FI-503010101/1; FI-503010102/1)

A tankönyv koncepciója, szerkezete

Az első évfolyamos tankönyv lineárisan építkezik, a tananyag a számkörbővítés köré csoportosítva épül fel. Így a szám- és műveletfogalom kialakítása a 20-as számkörben lépésről lépésre történik. Mindig eggyel nagyobb számkörben dolgoznak a tanulók. Minden számkör egy tematikus képpel indul, ezután a szám- és mennyiségfogalmat, majd a műveletfogalmat alakítjuk ki. Az ismeretek közvetítéséhez a gyerekek mindennapi életéből vett példákat használunk, illetve a korosztály életkori sajátosságaihoz kapcsolódó témákat jelenítünk meg.

Az összeadás és a kivonás műveletét külön vezetjük be, majd a két művelet között fennálló kapcsolatot mutatjuk meg.

Ötötől tízig minden új szám tanításakor az összes lehetséges bontást rendezetten mutatjuk be. Megkülönböztetjük azokat a lehetőségeket, amelyek a tagok sorrendjében térnek el egymástól. Természetesen azokat a lehetőségeket is megadjuk, amelyeknek az egyik tagja nulla.

Amikor az adott számkörben a tanulók biztos számfogalommal rendelkeznek, akkor tanítjuk az alpműveleteket, amelynek mind a négy területére (az alpműveletek bevezetése, a műveletvégzés, a műveletek közötti kapcsolat felismerése, a műveletek tulajdonságai) kellő hangsúlyt fektetünk.

A pótlás nem más, mint egy egyenlőség, egy nyitott mondat. Ezért a tankönyvben először a nyitott mondatok témakörnél találkozunk ilyen típusú feladatokkal a gyerekek.

A tankönyv módszertani jellemzői

Az érthetőség érdekében minden új dolgot úgy próbálunk megjeleníteni, hogy az minél több lehetséges kapcsolódási pontot teremtsen a tanulók meglévő tudásával: szókincsükkel, személyes tapasztalataikkal, előzetes ismereteikkel, magyarázó modelljeikkel. Ezek a

kapcsolódási pontok biztosítják az ismerős kiindulási alapot az új dolog megtanulásához.

A tankönyvben az egyes témaköröket bővebb, a felzárkóztatásra vagy a tehetséggondozásra is lehetőséget adó feladatok szélesítik. Az 5-ös, a 10-es, a 15-ös és a 20-as számkör után *Megállók* vannak, ezek feladatai a differenciált rétegmunka megszervezéséhez adnak segítséget.

A kiadványokban a szorzás és az osztás előkészítése nagyobb hangsúlyt kap. Már az első évfolyamon előkészítjük a szorzást és az osztást, ezért néhány számkör (6-os, 10-es, 12-es, 18-as, 20-as) után *Kitekintők* vannak.

Az 1. évfolyamos újgenerációs tankönyv a kerettantervben megfogalmazott fejlesztési célokat változatos példákkal, önálló cselekvésre ösztönözve, illetve a szocializációt is segítve sokszínűen közelíti meg.

A feladatok a tanulók tevékenységére épülnek, nemcsak az előkészítő időszakban, hanem az egész tanév során. Célunk, hogy a diákok az életkori sajátosságoknak megfelelően játékos tevékenységekkel, a fokozatosság elvének betartásával és a tapasztalatokon alapuló megismerési módszerek alkalmazásával jussanak közelebb a matematika tudományának megismeréséhez. Manuális, tárgyi tevékenységek során ismerjék meg a fogalmakat.

Az elvont fogalmakat csak a tapasztalat után vezetjük be. A példák, feladatok manipulatív tevékenységre épülnek. Az ismeretek közvetítéséhez a gyerekek mindennapi életéből vett példákat használunk, illetve a korosztály életkori sajátosságaihoz kapcsolódó témákat jelenítünk meg. A munkáltató jellegnek megfelelően a kiadvány nagyon sok önálló megoldásra alkalmas feladatot tartalmaz. A különböző nehézségi fokú feladatok lehetővé teszik, hogy az egyes tanulók képességeihez igazodva történjen a gyakorlás, a differenciálás.

A tankönyv rögzítést, elmélyítést, alkalmazást, problémamegoldást elősegítő munkáltató feladatai módszertanilag változatosak, több munkaforma alkalmazását teszik lehetővé, így kiválóan illeszthetőek

a tanórak menetébe. Megfelelő arányban építettük be a feldolgozandó feladatokat, illetve az önálló feladatmegoldást igénylő gondolkodásra sarkalló érdekességeket.

A könyv felépítése, feladatrendszere lehetővé teszi a korszerű tanítási-tanulási stratégiák alkalmazását, a változatosabb munkaformák (páros, ill. csoportmunka) használatát.

A kiadvány egy olyan tanulási szokás kialakításában is segítséget nyújt, amely a matematikai kompetenciaterület fejlesztéséhez, az önálló tanulási módszer kialakításához feltétlen szükséges.

A tankönyvi szövegek, instrukciók hozzájárulnak a nyelvi neveléshez, mivel az utasításokat, feladatokat, kérdéseket stb. mindig két szempont – a művelt köznyelv és szaknyelv – alkalmazásával, együttes érvényesítésével fogalmazzuk meg. Nagyon kevés az egyszavas (*Számolj! Kösd össze! stb.*) redukált nyelvű utasítás. A könyvben csak olyan kifejezések jelennek meg, amelyeket később, a matematikai tartalom bővülésével, nem kell megváltoztatni. A feladatok szövegezése könnyen értelmezhető nyelvhasználattal fogalmazódott.

A tankönyv megjelenése

A feladatok sokszínűségével jó harmonizál a gazdag képi megjelenítés, amely, remélhetőleg, felkelti a gyerekek érdeklődését. A tankönyv szerkezete áttekinthető. Az oldalak szellősek, általában 3-4 feladatot tartalmaznak. A feladatok szövegdobozban való elhelyezése segíti az oldalon belüli tájékozódást.

Az illusztrációk mennyisége megfelelő. Közülük egyik sem öncélú, mindegyik feladathoz kapcsolódik, annak szerves részét képezi.

